

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. március 31.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 72. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levélcim: Zombor, p. f. 54. Tel. 287. Csekk. 74.050

Adáz csaták dulnak Tunéziában

A tengely csapatok megrövidítették arcvonalukat – Philippeville előtt el-süllyesztettek két angolszász csapatszállító hajót, hármát megrongáltak

Pavolini cikke Sziciliáról – Brazília hadsereget küld a tengerentútra

103.500 tonna újabb angolszász hajóteret süllyesztettek el a németek

A keleti arcvonal északi részén hiábavaló tömegtámadásokat vezet a Szov-jet – Sztaraja Ruszánál öthetes harcokban 60000 embert vesztek a vörösök

Megegyezés a bolgár—albán katonai demarkációs vonal ügyében

A harcterek eseményeiről közli a vezéri főhadiszállás szerdai hadijelentése, hogy a keleti arcvonal déli és középső szakaszán eseménytelenül telt el a nap. A Kubán hídfőnél és Vjazmatól délnyugatra indított ellenséges támadások a német tüzéség összpontosított elhárító tüzésében és a zuhanóbombázók hatásos támadásai következtében meghiúsultak.

Az Ilmen tótól délre az arcvonal megrövidítésére irányuló támadó vállalkozások a terepnehézségek ellenére elérték kitűzött céljukat.

A Ladoga tótól délre kemény, de eredményes védőharcokat vívtak a német csapatok. Két ellenséges zászlóaljot bekerítettek és megsemmisítettek. Sok szovjet páncélos elpusztult a harcokban.

Tunéziában folytatódnak a kemény küzdelmek. Néhány szakaszon a hatásos német—olasz védekezés folytán alábbhagyott az ellenség támadó tevékenysége, más szakaszon azonban folytatódott a súlyos támadások, amelyek összeomlottak a tengely csapatok szilárd ellenállásán. A légi erők éjjel-nappal eredményesen avatkoztak be a harcokba. A Földközi tengeren egy angol tengeralattjárót elsüllyesztettek.

A német légi erők nappali támadást intéztek egy angol város ellen a déli partvidéken. A meglepetészerű támadás eredményes volt.

Különjelentésben

közölte a vezéri főhadiszállás, hogy a német tengeralattjárók újabb nagy sikereket értek el az ellenség utánpótlási hajóforgalma elleni küzdelemben és az Atlanti óceánon és a Földközi tengeren részben súlyos időjárási viszonyok mellett nagyrészt jól védett karavánokból kilőttek 13 teljesen megrakott ellenséges hajót 103.500 tonna vízkiszorítással.

A Biscayai öbölben ellenséges repülőgépek támadták meg a német tengeralattjárókat. A tengeralattjárók légvédelmi ágyúi 5 ellenséges nehéz bombázót lelőttek.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Sztaraja Ruszáért 5 hét óta

folytak a heves küzdelmek, amelyek most ellanyhultak. Az ellenség ezen a szakaszon 37 lövészadosztállyal és 23 lövészdandárral hajtotta végre támadásait és ezeket az erőket nagy páncélos és légikötelékekkel támogatta. Mindamellet nem vezettek sikerre ezek a támadások. A harcokban a németek 14 hadosztályt és 13 dandárt vertek szét és ezek közül 4 hadosztály és 10 dandár teljesen megsemmisítettnek tekinthető. Az ellenség a harcokban 64.000 embert veszített halottakban és foglyokban.

Az olasz hadijelentés szerint az ellenség továbbra is erős nyomást fejt ki a tunéziai arcvonalakon. A tengely csapatok szívós ellenállást tanúsítanak. Olasz vadászgépek lelőttek 4 ellenséges repülőgépet, hat más gépet pedig a tengely légvédelmi ütegei pusztítottak el. Amerikai repülőgépek támadást intéztek Crotone olasz község ellen. A támadásnak egy halottja és 5 sebesültje van. A Stefani iroda jelenti a

tunéziai

arcvonalról, hogy az ellenség jelentős erősítéseket kapott a délkeleti arcvonalszakaszon, ahol adáz csaták dulnak. A tengely csapatok kiürítették El Hamma és Gabes arcvonal-mögötti helységeket, hogy ezzel is megrövidítsék arcvonalukat.

Maknassitól keletre is nagy harcok folynak. Itt a tengely csapatok egy magaslat elfoglalásával helyi sikert értek el. Medjed el Bab vidékén egyelőre aránylagos nyugalom van.

A tengely légiereje éjjel nappal örködik az afrikai partok előtt és támadásokat intéz az ellenség utánpótló szállítmányai ellen.

Philippeville előtt elsüllyesztettek két ellenséges csapatszállító hajót, hármát pedig megrongáltak. Egy hajóraj ellen, amely hadirakományt szállított partra nagy sikerrel küzdött a tengely repülőgépei.

Pavolini nyugalmazott olasz miniszter a Messengerben cikket írt s ebben megállapítja, hogy az angol-szászok északafrikai partraszállása

óta Szicília a háborus események középpontjába került, hadszíntér és lövészárók. Az ellenség a tunéziai hadjáratával két célt akar elérni: Közélebb férkőzni Európához és biztosítani a földközítengeri hajózást. A cikk további részében arról ír Pavolini, hogy az olasz és német csapatok bámulatos hősiességgel harcolnak Északafrikában. Megállapítja, hogy a szicíliai csatornát csak Sziciliáról lehet lezárni és Szicília nemcsak Olaszország, hanem az egész európai szárazföld előretöltő védőbástyája.

A Német Távirati Iroda madridi értesülése szerint Brazília úgy döntött, hogy expedíciós hadsereget küld a tengerentútra. Az előkészületeket már megtették.

A lengyel

emigránsok egyik vezetője, Sikorsky tábornok, az Interinf. stockholmi híre szerint kijelentette, hogy ha a háboru befejezése után a lengyel nép jogait nem tartják tiszteletben és nem veszik figyelembe a szabadság-ügyéért hosszú időn át hozott odaadó áldozatait, a lengyelek mind, az utolsó emberig, tekintet nélkül, hogy milyen politikai és vallási alapokon állanak, ellenszegülnek minden olyan akciónak, amely a lengyel nép szuverenitása és integritása ellen irányul. A tábornok szerint a háboru sorsa nem a keleti arcvonalon dől el, hanem az európai csatatereken olyan harcokban, amelyekben minden szövetséges hadsereg részt vesz.

Ez a kijelentés mutatja milyen ellenhatást váltottak ki a lengyel népből azok az angolszász—szovjet alkudozások, amelyek a lengyelek bölére Moszkva területi igényeinek kielégítésére vonatkoznak. Ez a fi-gyelemreméltó megnyilatkozás mutatja egyébként azt is, hogyan bánik London szövetségeseivel, amelyek érette véreztek el.

Az angolszász tárgyalásokról egyébként ma is több hír érkezett. Mindenekelőtt azt a hírt említjük meg, mely szerint az USA külügyi hivatala határozottan megcáfolta azt

a hírt, amely szerint Welles külügyi államtitkár vezetésével amerikai bizottság utazna Londonba.

Eden külügyminiszter megérkezett Kanadába, ahol Mackenzie King miniszterelnök fogadta. Edén a kanadai törvényhozás tagjai előtt beszédet fog mondani.

Roosevelt a sajtókonferencián kijelentette Eden tárgyalásaival kapcsolatban, hogy hite szerint a szovjet kormánnyal is folytatnak majd ilyen tárgyalásokat. A már bejelentett élelmiszerügyi és segélyügyi tárgyalásokon kívül az ásványanyagok és fémárak ügyében folytatnak majd megbeszéléseket. Az USA különben április végére hívta meg tárgyalásokra a szovjet kormányt. A megbeszéléseken az élelmezési ügyekről tanácskoznak.

India

kérdéséről vita volt az angol alsóházban. Attlee kijelentette, hogy a brit kormánynak cselekednie kell az összeesküvők ellen. Nem tűrheti a diktatúrát, Gandhi eljárása pedig nem egyeztethető össze az angol demokratikus felfogásokkal. Helytelenítette az indiai politikai pártok eljárását és hangoztatta, hogy az indiai pártoknak vissza kell térniük a liberális hagyományokhoz. Amery, az indiai ügyek minisztere megvédte a kormány indiai politikáját és azzal vádolta a pándiai kongresszust, hogy erőszakkal akarja az angolokat eltávolítani. Szükségesnek tartja új tárgyalások megindítását az indiai kérdés megoldására, szerinte azonban az indiai pártoknak kell megtenniük a kezdeményező lépést. Új utakat kell találni, amelyek megegyezésre vezethetnek. Szerinte addig nem ruházhatják át a felelősséget az indiai népre, amíg az ellenség India kapui előtt áll.

Tiranában befejeződött az olasz—bolgár bizottságok tanácskozása, amelynek eredményeképpen megegyezés jött létre a bolgár—albán katonai demarkációs vonal kérdésében.

Ára 12 fillér

A tengely csapatok tervszerűen meg- rövidítették déltunéziai arcvonalukat

El Hammát és Gabest kiürítették - Maknassi vidékén a németek visszafoglaltak egy fontos magaslati állást - Tovább tart a számbeli fölényben lévő ellenség rohama

Berlin, március 31.

Az Interinf. közli tunéziai helyzetjelentésében, hogy Észak-Tunéziában nagy ellenséges erők, miután újabb erősítéseket kaptak, megkísérelték, hogy a tengely csapatok legzsélsőbb jobbszárnyát megkerüljék és bekerítsék. Ez az ellenséges kísérlet kemény harcokban az ellenség véres veszteségei mellett meghiúsult. Gyors német harci gépek is beavatkoztak a küzdelembe és jó eredménnyel támogatták a harcoló csapatokat.

Medjed el Bab vidékén az ellenség továbbra is nagyobb felderítő erőkkel tapogatózik előre és megelégnék felderítő tevékenységéből arra lehet következtetni, hogy támadásra készül. A tengely állásai itt erősek és alkalmasak arra, hogy számbeli fölényben lévő ellenséges erőkkel szemben és aránylag könnyen tartsák őket a német-olasz csapatok.

Tunézia délkeleti frontszakaszán nem csökkenő heveséssel tartanak a harcok. Az ellen-

ség továbbra is nagy erőkkel intézi támadásait. A tengely erői jelentős arcvonalmegrövidítés során El Hamma és Gabes helységeket tervszerűen kiürítették. Az ellenségnek nagy veszteségei árán sem sikerült megzavarni ezt a tervszerű hadmozdulatot. Az angolszászok általában súlyos véres veszteségeket szenvedtek ezekben a harcokban. Az ellenség további erőfeszítéseket tett és feltételezhető, hogy folytatni fogja támadását.

Német sikerek Maknassi vidékén

A jelentés közli a továbbiakban, hogy Maknassi vidékén az ellenség egész napon át nagy erőkkel támadta a német reteszállásokat. A harcok során a németek visszafoglaltak egy fontos magaslati állást, amely hatásosan biztosítja a védelmet és visszaszorították az ellenséget.

Ousseltia körül is heves harcok folynak. A tengely csapatok széles arcvonalon mindenütt visszaverték az ellenséget és súlyos veszteségeket okoztak a támadó angolszász erőknek.

Más szakaszokon ugyancsak meghiúsultak

az ellenség törekvései. A német-olasz légierők nagy támadásokkal súlyos csapásokat mértek az ellenségre és különösen az angolszász gyalogságban és a páncélos kötelékekben okoztak nagy veszteségeket. Gabes mellett teljesen szétzörtak egy ellenséges zászlóalj.

Torpedóvető repülőgépek az éjszaka folyamán elsüllyesztettek két 5-5.000 tonnás teljesen megrakott hajót, 18.000 tonnányi három más hajót pedig súlyosan megrongáltak.

Kairouan vidékén is hevesek a harcok

Róma, március 31.

A Stefani iroda jelenti a tunéziai arcvonalról, hogy a hadszíntér valamennyi szakaszán tovább tartanak a küzdelmek. A nyolcadik brit hadsereg a Mareth vonal ellen bekerítő támadást akart végrehajtani nagy erőkkel, a tengely hadsereg azonban idejében felismerte az ellenség szándékát és azzal hiusította meg annak végrehajtását, hogy a parti sávon új állásokba vonult. A harcokban az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak a tengely erők. El Hamma vi-

dékén 30 ellenséges rohamkocsit pusztítottak el. A középső arcvonalszakaszon is nagyon érzékenyek az ellenség veszteségei.

Újabb jelentések szerint Pichon vidékén rendkívül heves támadást indított az ellenség Kairouan irányába. A nagy erőkkel végrehajtott támadás nem vezetett eredményre.

Djebel Berda vidékén ugyancsak heves küzdelem folyik. Itt angol, amerikai és francia csapatoknak okoztak jelentős veszteségeket a német-olasz védők.

Az északi arcvonalszakaszon teljesen megsemmisült egy szovjet páncélos dandár

Vjazmánál, a Ladoga tó körül, és Orelnél folynak súlyos harcok - Kurszknál a németek megjavították állásaikat

Berlin, március 31.

Az Interinf. jelenti a keleti arcvonalaról, hogy a bolsevisták a Vjazmától délre és délnyugatra újabb támadást intéztek a német állások ellen a moszkvai ut mindkét oldalán. Előbb lövészkötélek indítottak támadást, majd ennek összeomlása után páncélos erőket dobott harcba az ellenség, a bolsevistáknak azonban elkeseredett támadásaik ellenére sem sikerült elérniük a német főállásokat.

Az összeomlott támadás során 27 páncélos harci kocsit, 16 gyalogsági ágyút, 24 nehéz gránátvetőt és sok nehézfegyvert pusztítottak el vagy zsákmányoltak a németek. Az ellenség véres vesztesége is súlyos. Az ellenség szokatlanul nagy véres veszteségét főleg arra vezetik vissza német katonai körök, hogy a bolsevisták itt frissen harcban vetett,

a polgárság soraiból zászló alá hívott és csak felületesen kiképezett csapatokkal támadott, amelyeknek nem volt meg a szükséges harci gyakorlata.

Leningrád és a Ladoga tó vidékén újból je-

lentes erővel folytatta a támadásokat az ellenség. Elkeseredett közelharcokra került sor és az ellenség vállalkozása összeomlott.

Egy teljes bolsevista páncélos dandár maradék nélkül megsemmisült a harcokban és az ellenség több mint 3.000 halottat hagyott a német állások előtt.

Az elért elhárító eredmény annál jelentősebb, mert a német csapatok számban és fegyverzetben fölényben lévő ellenséges csapatokkal szemben érték el ezt a sikert minden légitámogatás nélkül, mert a német légierők a rossz időjárás miatt nem tudtak felszállni.

Orelnél hadosztálynyi erővel végrehajtott támadást vertek vissza a németek

Oreltől délnyugatra is meghiúsult az ellenség támadása. A bolsevisták itt egy hadosztálynyi erővel hajtották végre a támadást.

Kurszk vidékén a németek a nehéz terepviszonyok és az ellenség makacs ellenállása el-

lenére ismét jelentősen javították állásaikon.

A doneci arcvonalszakaszon nem volt említésre méltó esemény. A német légierő itt a szovjet mögöttes területeket bombázta eredményesen

T U R U L

FILMSZÍNHÁZ; TELEFON: 328

CSÜTÖRTÖK-HÉTFŐ

CSALÁDUNK |
SZEGYENE

FŐSZEREPBEN:

Goll Bea,
Turay Ida,
Vaszary Piri,
Hajmásky Miklós,
Benkő Gyula

POTMŰSOR: magyar és olasz híradó.

A kubáni hídfő vidékén az utóbbi napokban megelégnék a harci tevékenység. Legutóbb pergőtűszerű tüzéségi előkészítés után újból nagyobb erőkkel támadta meg az ellenség a hídfő északi oldalát. A németek szilárd ellenállásán megakadt a támadás, azokat az erőket pedig, amelyek nem vonultak vissza, ellentámadással átkarolták és megsemmisítették a német csapatokat.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a Vjazma körüli harcok megelégnék arra a szovjet törekvésre vezethető vissza, hogy újból megindítsák az u. n. Timosenko offenzívát. Vjazma körül széles arcvonalon indult meg a támadás, amely azonban eredményre nem vezetett.

Az ellenség támadásainak hevesességét mutatja az a körülmény, hogy a német elhárítás a nap folyamán helyenként 12-14 ellenséges támadó hullámot vert vissza.

Figyelmet keltett német körökben az a körülmény, hogy az ellenség itt a korábbi harcokban súlyos veszteségeket szenvedett kötelékek maradványait vetette harcba, ezeket a csapatokat nem váltotta le és nem egészítette ki, hanem csak utánpótló és vonatos egységekkel töltötte fel. Tekintve, hogy itt a sűrű vasúti hálózat lehetővé tette volna a szállításokat a harci szünetben, az a körülmény, hogy ilyen szállítások nem történtek, élesen rávilágít a szovjet utánpótlási nehézségeire.

A keleti olasz hadsereg vezénylő tábornoka Berlinben

Berlin, március 31.

Garibaldi, a keleti olasz hadsereg vezénylő tábornoka Berlinbe érkezett. A tábornok tiszteletére Dino Alfieri olasz nagykövet ebédet adott.

Garibaldi beszédében hangsúlyozta a német-olasz fegyverbarátság jelentőségét és rámutatott az elért eredményekre.

Eddig kétezer repülőgépet lőtt le a német légvédelem

Berlin, március 31.

A Német Távirati Iroda közlése szerint a tegnapi virradóra Berlin és Nyugatnémetország ellen végrehajtott brit légitámadás kivédése során 33 ellenséges repülőgépet lőttek le a németek, összesen 250 repülő katonával, ami nagyon érzékeny veszteséget jelent az ellenségnek. A lelőtt gépek legnagyobb része négy-motoros volt, vannak azonban a lelőtt gépek között régebbi mintájú két motorosok is. Rámutatnak Berlinben arra, hogy az ellenség légitámadásai során rendszerint jóval nagyobb veszteségeket szenved, mint azt a német légvédelmi utégek és vadászgépek parancsnokai jelentik, mert a hosszú uton, amelyet az ellenségnek meg kell tennie, még sok megrongált ellenséges gép zuhan a tengerbe. Tehát az ellenség veszteségei mindig nagyobbak, mint amennyit német részről jelentenek.

Az elért elhárító sikerrel kapcsolatban közlik német részről, hogy 1941 április 1-e óta a német honi légvédelem már kétezer ellenséges repülőgépet pusztított el.

A BRIT KORMÁNY IGÉNYBE VESZI
A MAGÁNÜZEMEKET

Amszterdam, március 31.

A brit kormány folytatja az iparüzemek vásárlását. Az üzemek átvételét rövid uton intézik, úgyhogy, ez a művelet inkább erőszakos igénybevétel, mint vásárlás.

MANNERHEIM KITÜNTETETT 10 MAGASRANGU SVÉD TISZTET

Stockholm, március 31.

Finnország stockholmi követe Mannerheim tábornagy finn főparancsnok megbízásából magas kitüntetések nyújtott át 10 magasrangú svéd tisztnek.

SVÁJC NEM ENGEDÉLYEZI A KOMMUNISTA PÁRT MŰKÖDÉSÉT

Bern, március 31.

A svájci törvényhozás 97 szavazattal 4 elenében elvetette a kommunista párt vezetőjének azon fellebbezését, amelyben a kommunista párt működésének engedélyezését követelte.

Hírek a Balkánról:

Hercegovinában már nincsenek partizánok

Eredményes hadműveletekkel egész sor várost szabadítottak fel a bandák rémuralma alól

Zágráb, március 31.

A Hrvatski Narod harctéri tudósítója jelenti a partizán arcvonalról, hogy a horvát és német csapatok eredményes hadműveletekkel nagy területeket tisztítottak meg a banda harcosoktól és felszabadították Imotszi, Ljubuski és Posusje városokat és vidéküket a bandák rémuralma alól. A bandákat teljesen szétverték, úgyhogy azok többé már nem képesek veszélyeztetni a rendet és nyugalmat. A lakosság mindenütt leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a felszabadító csapatokat, amelyek végetvetettek a lakosság szenvedéseinek.

Boszniában Livno, Duvno és a Szarajevo—

Mosztár vasutvonal mentén fekvő Konyice helységben és a környéken, amelyeket ugyancsak megtisztítottak a partizánoktól, vissza tért rendes medrébe az élet.

Közlő a tudósító, hogy Hercegovina területén most már nincsenek partizánok. A bandák halottainak és sebesültjeinek a száma még ismeretlen, mert a horvát csapatok még nem tudták összeszedni a legkülönbözőbb helyeken hátrahagyott ellenséges halottakat és sebesülteket.

Egy partizán jelentés került a horvátok kezébe, mely szerint a partizánok több mint négyezer halottjukat és sebesültjüket nem tudták elszállítani.

Fehér könyv a szlovéniai partizánok rémtetteiről

Ljubljana, március 31.

A Stefani iroda jelentése szerint egy ljubljana-i szlovén ügyvéd „fehér könyvet” adott ki a partizánbandák rémtetteiről. A 180 oldalas könyv fényképeket is közöl, amelyek bizonyít-

ják, milyen szadista kegyetlenséggel végeztek a bandák áldozataikkal. A könyv írója megjegyzi, hogy a 3.000 eddig ismert gyilkosság közül csak a legismertebbeket írja le könyvében.

Olaszország is hozzájárul Horvátország élelmezéséhez

Zágráb, március 31.

Élelmezési horvát helyen jelentést adtak ki, mely szerint a kommunista bandák több élelmiszerraktárt megsemmisítettek és megrongáltak a vasut vonalat a termő területek és a passzív tengerparti vidék között, ami élelmezési zavarokat idézett elő a passzív vidékeken. Az olasz kormány segítségére sietett a horvát lakosságnak és többszáz vagon élelmiszert, gabonát,

lisztet, tésztafélét juttatott a horvát lakosságnak. Az olasz katonai parancsnokság is erőfeszítéseket tesz a horvát lakosság helyzetének megkönnyítésére és saját készleteiből enged át a lakosságnak.

Horvát részről mély hálával emlékeznek meg az olaszok segítségéről és köszönetet mondanak a megértő támogatásért.

Horvátországban új ruhát vagy harisnyát csak régi anyag beszolgáltatása ellenében adnak a kereskedők

Zágráb, március 31.

A horvát gazdasági miniszter rendelete értelmében a kereskedők a jövőben gyapot, gyapju, len, kender árut még a könnyűbevaló beírás és a ruházati pontok ellenében is csak abban az esetben adhatnak ki, ha a vásárló az előirt

menyiségű régi anyagot beszolgáltatja. Egy méter szövetért például 500 gram gyapjuárut kell beadni, vagy 250 gr. gyapjut és 1 kg. régi szövetet.

Új harisnyát is csak a régi harisnya beszolgáltatása ellenében kaphatnak a horvátok.

Nagy német légitámadás Selcombe angol város ellen

Berlin, március 31.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légi erők tegnap délelőtt támadást intéztek Selcombe angol tengerparti város ellen. A gépek alacsonyan szállva olyan meglepetésszerűen támadták meg az ellenséges célpontokat, hogy a légvédelem már csak akkor lépett működésbe,

amikor a német gépek a River Side felett előretörve már ledobták bombáikat a katonai baraktáborokra és épülettömbökre. Katonai szállásokban, épülettömbökben és a vasuti pályaudvaron nagy károkat okoztak a bombák.

Visszatérőben fedélzeti fegyverekkel támadták meg a német repülőgépek a déli partvidék

védelmi berendezéseit és a védelmi övezetben lévő helységeket.

Valamennyi német gép visszatért az eredményes vállalkozásról.

Alexander szerint „elszomorítóan súlyosak” az angolok tengeralattjáró veszteségei

Amszterdam, március 31.

Alexander, a brit admirális első lordja kijelentette, hogy az angol tengeralattjáró fegyvernem veszteségei „elszomorítóan súlyosak.”

Délafrikában fellázdattak a színes csapatok

Lisszabon, március 31

(Stefani) Fokvárosból érkezett jelentés szerint Laingsburg városban fellázdattak a színes csapatok, elhagyták a vasuti szerelvényt, amelyen szállították őket és megtámadták a fehér polgári lakosságot. A lázadók ellen fehér csapatokat vezényeltek ki, amelyek fegyveres erővel törték meg a lázadókat.

Hatalmas nyereségeket értek el az angol hadianyaggyárak

Róma, március 31.

A Stefani iroda jelenti semleges hírforrások nyomán, hogy a brit hadianyaggyárak még az eddiginél is hatalmasabb nyereséget értek el az elmúlt évben és nagy osztalékokat fizetnek. A Wickert-Amstreong művek 750.000 fontsterling osztalékot fizettek ki.

A nagyvilágból

Norvégiában a háború kitörésekor megjelent 250 lap közül csak 110 kapott engedélyt a további megjelenésre. Az intézkedést azzal indokolják, hogy takarékoskodni kell a papírral és a munkaerővel.

Szerbiából a földműves ifjak újabb csoportja utazott Németországba, továbbképzésre. Az elutazókat Veszelinovics földművelésügyi miniszter bucsuztatta hangoztatva, hogy a szerb ifjaknak módjukban lesz elsajátítani a német földművelés előrehaladt módszereit.

Roosevelt kijelentette, hogy Ujzeland elnöke őt és feleségét meghívta Ujzelandra. Az elnök nem tesz eleget a meghívásnak.

Dél-Amerika és a háboru

Az észak-amerikai „jó szomszédság” gazdasági következményei a délamerikai államokban

Azoknak a délamerikai politikusoknak bal-sejtelmek, akik az első világháborúban szerzett tapasztalatokra, hivatkozva igyekeztek Észak-Amerika gazdasági és politikai terjeszkedésének útját vágni, máris beteljesedtek: a „jó szomszédság politikája”, mellyel Észak-Amerika annak idején hangulatot akart teremteni előretörésének megkönnyítésére, egyre kedvezőtlenebbül érezteti hatását Dél- és Közép-Amerika gazdasági életében. Ha már a kezdet kezdetén is az volt az Egyesült Államok „segítő-készségének” igazi célja, hogy Dél-Amerika nyersanyagait, hajóállományát és munkástömegeit a maga szolgálatába állítsa, legújabbán még leplezetlenebbül mutatta meg igazi arcát: az eddigi kivíteli „szükségességi igazolványok” érvényét 1943 március elsejével hatálytalanná nyilvánította Washington érvénytelennek nyilvánította. Ez gyakorlatilag annyit jelent, hogy Dél-Amerika a jövőben az annyira nélkülözött északamerikai szállítmányoktól végleg lemondhat. Akár ezért határozta el magát Észak-Amerika erre a lépésre, mert a hajtóerhiánya következtében az eddigi forgalmat sem tudja már lebonyolítani, akár azért, mert a szénre, gépekre stb. magának is égető szüksége van, akár pedig azért, mert az angol verseny kizárása után már nem tartja szükségesnek, hogy továbbra is megtartsa a jóakarát álcát, mindenesetre tény, hogy a dél- és közép-amerikai államoknak a jövőben még többet kell majd Észak-Amerika háborús politikája miatt szenvedni.

Tönkremegy a gabona, mert nincs hajótér

A dél- és középamerikai kontinens súlyos helyzete már a kikötők forgalmának rendkívüli megcsappanásában is kifejezésre jut. Az egyes államok egymás közötti és Észak-Amerikával lebonyolódó forgalma majdnem teljesen megszűnt. A hajtóerhiány mind gazdasági, mind szociális szempontokból központi problémává vált. Dél-Amerika sem óriási tömegben felhalmozott mezőgazdasági fölösleget nem tudja elhelyezni, sem pedig főképpen fogyasztási cikkekből álló behozatali szükségletét nem tudja fedezni.

Argentínában a felhalmozott tengerikészleteknek 1942 végén megejtett felülvizsgálása során kiderült, hogy a kilenc millió tonnából már csak két millió tonna volt felhasználásra képes állapotban, míg a fennmaradó 70 millió méterháza teljesen megromlott. Hasonló a helyzet a búzával is. A 8,3 millió tonnás fölöslegnek csak negyedrészt sikerült elhelyezni, a többi megfelelő raktárhelyiségek hiányában részben máris teljesen megromlott, részben pedig a biztos megromlásnak néz elébe. Javulást annál kevésbé lehet várni, mivel az Egyesült Államok hajtóerhiánya miatt kielégítő felvevőpiacok akkor sem jönnek számításba, ha magának is nem lenne elég búzája és tengerije, Anglia pedig szerződésileg kötelezte magát elsősorban a kanadai mezőgazdaság kivíteli termékeinek átvételére. A többi délamerikai országok a hajtóerhiány miatt nem léphetnek fel vásárlóként.

Ennek a hajtóerhiánynak nagysága tükröződik a hajózási fuvardíjakban is. Egy tonna szénnek Hampton Roadból Holland-Guyanába való szállítása például nemrég 16,80 dollárba került, a Buenos Airesből Alexandriába szállított gabona fuvardíjára pedig tonnánként nem kevesebb, mint 150 dollárt tett ki. Ilyen szinte fantasztikusnak nevezhető fuvardíjak mellett, melyek azóta valószínűleg még tovább növekedtek, szállításokról még akkor is alig lehet szó, ha a szükséges hajótér rendelkezésre áll.

Szociális bajok

Ezeknek a gazdasági visszasságoknak szociális következményei mindenekelőtt a kikötővárosban mutatkoznak szembeszökő módon, ahol a munkanélküliség rövid időn belül hihetetlen méreteket öltött. A vas-, acél-, kőolaj-, juta-, papir-, stb. hiány miatt egyre több üzembeszűntetésről számolnak be a jelentések. A portoricoi kereskedelmi kamara elnöke már 1942 október elsején közölte, hogy a munkaképes lakosság 40 százaléka lett munkanélkülivé, mert a raktárkészletek kimerülése miatt, illetőleg a nyers-

anyaghiány miatt az üzletek és gyárak kénytelenek voltak felszámolni. Amerikai újságjelentések szerint Jamaicában már a dolgozók is csak napi két étkezést engedhetnek meg és csak kevésre rug azoknak a szerencséseknak száma, akik harmadik étkezésként egy kis vízben feloldott cukrot vehetnek magukhoz. Jamaicában a kikötő- és építőmunkások 80 százaléka tengődik munka nélkül.

Braziliában a textilneműk árai már megkétszereződtek, a rizs Dél-Amerika széles töme-

Hogyan harcolnak a ködösítő-csapatok?

A legmodernebb hadviselés egyik legfélelmetesebb fegyverneme, mely nemcsak a múlt évi nyári offenzíva, hanem a téli elhárító harcokban is kiválóan beváltotta a hozzáfűzött reményeket — és érdekes módon mégis alig hallott róla a közvélemény.

A ködösítő csapatok főfegyverét két különböző ürméretű, egy közepes és egy nagy aknavető alkotja, melyeknek közös tulajdonsága a rendkívül nagy tűzerő. Egy üteg néhány másodperc alatt összehasonlíthatatlanul nagyobb számú gránátot tud egy bizonyos célterületre kilőni, mint például maga a tűzéréség. A szinte egyidejűleg becsapódó gránátok nagy robbanó és repeszhasadásokkal az egész területet elárasztják. Ha az ellenség ebbe a gránátzárba belekerül, rendszerint a megsemmisüléssel egyenrangú veszteségeket szenved. A ködösítő-csapatok gránátvetőiből háromféle gránátot lehet kilőni: ködgránátokat, robbanógránátokat és lánggránátokat.

A ködgránátok feladata elsősorban az ellenségnek a látástól való megfosztásáról van szó, a gránátoknak az ellenséges állások előtt és között kell ködfalat emelnie, hogy megakadályozzák a célzott fegyverhasználatban. A köd alkalmazása különösen az ellenséges oldalállások vagy oldalmozgások hatástalanításában tesz jó szolgálatot. A saját vállalkozások, mint például a támadás előkészítés vagy az ellenségtől való elszakadás álcázása esetén a ködfal a saját vonalak elé kerül. A közvetlen cél itt is az ellenséges célzás lehetetlenné tétele.

A gránátvetők tűzereje a ködfelvezetésben is döntő szerepet játszik. A ködfal megteremtésére elegendő egyetlen sortűz is és ezután már elég lassu „utánlövés” táplálni.

Az egyes ködgránátokkal való lövés ezenkívül mint páncélelhárító eszköz is nagyon hasznavehetőnek bizonyult. A páncélkocsi ködbe kerülve elveszti tájékozódását, kénytelen vakon lövöldözni és ezt a helyzetet a tapasztalt páncélelhárító műszakik ügyesen ki tudják használni a páncélkocsi megközelítésére és felrobbantására. A repeszgránátok feladata az ellenség megsemmisítése. Hatásuk titka az egyszerűen kilőhető gránátok nagy száma, melylyel több tűzerűteg összűzének felelnek meg, ezenkívül pedig rendkívüli légnymás- és repeszhatásuk.

A repeszgránátokkal együtt a lánggránátok különösen a házakban vagy erdőkben befészkelődött ellenség leküzdésére alkalmasak. A lánggránátok nyomán keletkező tűz az ellenfelet fedezékei elhagyására kényszeríti és ilyenformán védtelenül kiszolgáltatja a repeszgránátoknak.

A téli állóháborúban és védekező harcokban természetesen lehetetlen, hogy mindenütt elegendő számú különleges gránátvető álljon rendelkezésre. A ködösítő-csapatoknak, melyek mindig a csata gyújtópontjaiban kerülnek bevetésre, ezért át kellett térniük a mozgó harcászatra. A csapatok mindig valamivel az első vonal mögött állanak készenlétben és a szükségnek megfelelően a legnagyobb sietséggel innen vetik magukat a veszélyeztetett pontokon rendszerint már előre elkészített tüzelőállásokba. Ezt a gyors bevezetést nagyon megkönnyíti a ködösítő-csapatoknak gyors terepjáró járművekkel való felszerelése, valamint a gránátvetők kis súlya, mely szállításukat a legrosszabb utviszonyok mellett is lehetővé teszi. Magas hőben a gránátvetők szállítása lófogatós szánakon,

geinek főtápláléka, háromszor annyiba került mint a háború előtt. Ezekkel az inflációs jelenségekkel szemben még azok az országok sem vehetik fel a küzdelmet, amelyekben megjelenne erre a jóakarát, mivel az ehhez szükséges állami szervek egyelőre hiányoznak. Így természetesen a nép körében az elégedetlenség nőttön nő, annál is inkább, mivel az Észak-Amerikától kikényszerített háborús hozzájárulások az adóterhek emelését is elkerülhetetlenné teszik.

Ami pedig magát Washingtonot illeti, a Dél-Amerikából érkező segítségkérések süket fülekre találnak és Észak-Amerika legfeljebb, csak hiteket hajlandó nyújtani, hogy ezzel Dél- és Közép-Amerika államait még jobban magához láncolja. (MN)

vagy egyszerűen csak szántalpakon történik, úgy hogy vontatásukat minden különösebb megerőltetés nélkül szükség esetén maga a legénység is elláthatja. Ennek különösen éjjel állásváltoztatásoknál van nagy jelentősége, mert ilyen módon el lehet kerülni, hogy a messze elhelyezkedő motorzug idejében felhívja az ellenség figyelmét. Márpedig a gyakori és gyors állásváltoztatás a ködösítő csapatoknál különösen lényeges szerepet játszik, mert rendkívüli hatásosságuknak éppen a meglepő rajtaütés az egyik feltétele. (MN)

Érdekes apróságok

Minden idők legsikeresebb vadásza János György szász választófejedelem volt, aki életében — egy királyi vadász szavában, bár a vadászok között tudvalevőleg sok Műnchhausen-teremtésű ember van, nem illik kételkedni — nem kevesebb, mint 113.629 vadat, közöttük mintegy 28.000 vaddisznót és 200 medvét ejtett el. Azt a kérdést viszont, hogy a halászsport hívei közül ki halad az élen, eddig nem sikerült eldönteni. Annyi azonban mindenesetre bizonyos, hogy Jacques Herbart párizsi kereskedő különös rekordjával vitathatatlanul versenytárs nélkül van: a Szajna szenvedélyes amatőrhalásza nemrég az 500-ik cipőt húzta ki a vízből.

Egy történettudós megállapítása szerint Krisztus születése előtt 1500-tól kezdve a múlt század közepéig kereken nyolcezer „örök időkre szóló békeszerződés” tud a történelem felmutatni. Ezek az „örök és szent” szerződések azonban átlagosan csak két éves élettartamot tudtak elérni.

A történelem legbeképzettebb királya minden bizonnyal az Afganisztán határán elterülő Ava ország királya volt, aki a századforduló idején rendeleteit még a következő aláírással látta el: „A királyok királya, akinek az egész világ engedelmisséggel tartozik, mert ő az állatok védnöke, az évszázak rendezője, a nap atyja és a huszonnégy napernyő királya...” — Valami igazság csakugyan volt ebben a fellengzős önfelmagasztalásban: a király címerében valóban ott volt mind a 24 napernyő.

Japán a legromantikusabb házassági hírdetések hazája. Egy japán lapban a következő házassági hírdetés jelent meg: „Öszintén állítom, hogy szép leány vagyok. Hajam hullámai patyolat felhőként övezik fejemet. Testem hallékony, mint a szélben hajladozó fűzfaág. Arcom édes illatot lehel és világitó színekben pompázik, mint a virág. Mindazoknak az erkölcsi tökéletességeknek birtokában vagyok, amelyek szükségesek ahhoz, hogy szerelmesem karján végigjárjam az élet útját. Ha olyan nagy-lelkű urra találom, aki okos, képzett és erélyes, boldogan leszek alávetés híve és később öröm mel osztom meg vele a rózsaszínű márványkorsó örök békéjét.” (MN)

A BANKBAN

— Látod — mondja a vezérigazgató, miközben kikiséri látogatóját —, ez a hü öreg könyvelő itt észült meg ennél az íróasztalnál — Az semmi — feleli a látogató. — Nekem van egy gépirónóm, aki ugyanannál az írógép-nél előbb platinaszőke volt, azután bronzvörös lett, most pedig hollófeke.

Levelezési láda

Közművelődés

Tekintetes Szerkesztő Ural

Kérem szíveskedjék alábbi soraimat b. lapjában közzétenni.

Általános óhaj, általános kívánság a művelődés. Művelődni kell kicsinek, nagyoknak, öregnek, ifjunak, szegénynek, gazdagnak, tanultnak és tanulatlanoknak egyaránt. A 23 éves szerb meg szállás alatt sóvárogunk, szomjuhozunk az édes magyar szó után. Voltak bátor, egyenes lelkű, a magyar fajért lelkesülő férfaink, kik megalkották Zomborban is a Magyar Közművelődési Egyesületet. Amikor majdnem titokban, a szöveg előzetes bemutatásával lehetett csak előadásokat rendezni, zsufolt ház hallgatta végig a kis magyar szigeten, a Magyar Olvasókörben, az érdekesnél érdekesebb, közhasznú és tudományos előadásokat, akkor elszomorodik magyar lelkünk, hogy ma, amikor szabadok letünk, szabadok vagyunk, örülhetünk az édes magyar szónak, alig tizen-tizenötön hallgatnak végig egy nívós közművelődési kultúrelőadást. Az elmúlt vasárnap, március 27-én Magassy Antal főgimn. igazgató, felsőházi tag a Délvidéken hívta meg városunk magyarságát egy ilyen — két hetenkint megtartott — kultúrelőadásra. S mit láttunk? A tíz ujjamon megszámálhattam volna a jelenlévők számát. Vagy már nem kell tanulunk? Nem kell a magyar szó, mert magyarok vagyunk? Igen is most kell tanulunk, haladunk, most kell gyönyörködnünk édes anyanyelvünk szép muzsikájában, most kell pótolnunk a mulasztottakat, felidézni lelkünkben, agyunkban magyar nyelvünk örök szépségeit. Igen is, most kell megmutatni hangosan magyar nyelvünk szép zengését, utcákon, tereken, társaságokban, szórakozó helyeinken, mert különben elnyom bennünket az idegen szó, amelytől egészen hangosak korzóink, mintha nem is Magyarországon élnénk. Magassy igazgató a csatornáról tartott magas nívójú előadást. Kiindult a bellehemi családból s megállt a Haza fogalmánál. A tiszta, keresztényerkölcsű, édes meleg otthon örömeit, gondjait fejtegette, kiemelte a tiszta családi élet kihatását magyar nemzetünk életére, melynek alapja, fundamentuma az igazi, meleg otthon, a tiszta családi élet. Ezt meghallgathatták volna sok százan. Elszomorodott magyar lelke, midőn végigjárt tekintete az üres termen, de azért megtartotta az előadást, mert azt gondolta, ha csak 10—15 hallgatóban ébreszt fel nemes gondolatokat, már sokat szolgált a kulturának és a szebb magyar jövő kiépítéséhez mégis lerakott egy téglácskát. Kedves magyar testvéreim, ne legyünk közönyösek, jöjjünk minél nagyobb számban ezen kulturális előadásokra, szenteljük azt a pár órát nemzeti kincsünk, édes anyanyelvünk fejlesztésére, ezzel csak megbecsüljük azokat, kik fáradság, megbecsüljük önmagunkat és magyar fajtánkat.

Fogadják Szerkesztő Uram hálás köszönetemet s vagyok hazafias tisztelettel

Zombor, 1943. III. 30.

Czirfusz Károly.

A nyugdíjkiutalásokról

A Délvidék i. é. március 29-én megjelent 79. számában »Pályósítják a délvidéki nyugdíjasok elmaradt áprilisi nyugdíját« c. cikkhez engedtessek meg nekem, hogy hozzászólhassak. Első sorban is hálás köszönetemet fejezem ki nyugdíjas testvéreimnek nevében, Bögner, Kalmár és Vojnits országgyűlési képviselő uraknak azon nemeslelkű cselekedeteikért, hogy a nyugdíjasok ügyét szívükön viselik és eljárak abban, hogy ezen ügy kedvező elintézését nyert. Azonban annak folyósítása egy kis akadályba ütközik, amennyiben nincsen a nyugdíjasoknak fizetési könyvecskéik, mert a nyugdíjakat a Dunabánsági Pénzügyigazgatóság Ujvidéken postakártyaképzésű csekkal utalta ki a nyugdíjasoknak s a kézbesítők hához vitték a csekklapokat, azok aláírása után a kézbesítők kifizették a havi

nyugdíjat. Nincs tehát semmi a nyugdíjas kezében, mellyel igazolni tudná, hogy az áprilisi nyugdíját nem vette fel. Tudomásunk van olyan esetekről, hogy az ujvidéki bánóság pénzügyigazgatóság a csekket utnak indította az egyes postahivatalokhoz, de azok azt nem tudták, vagy nem akarták kézbesíteni. A következőket ajánlom nyugdíjas társaimnak: A helységek postahivatalától kérjenek igazolást arról, hogy áprilisi csekklapjuk nem érkezett meg április 10-ig, vagy ha megérkezett is, de kifizetve nem volt. Ha ilyen igazolást kapnak, akkor lehet kérvénnyel fordulni a m. kir. Központi Illetmény hivatalhoz. Egyszóval azon hivatalhoz forduljanak, mely a nyugdíjakat fizette (a postához). A Délvidéki Áll. és Önkormányzati Nyugdíjasok Önszegélyező Egyesülete nevében: Cz. K. elnök.

Nászajándék helyett leülte bátyja börtönbüntetését

Budapestről jelentik: Érdekes ügyet tárgyalt a pesti büntetőtörvényszék. Az ügy vádlottja Vámosy Ferenc sörnagykereskedő volt, akit csalás miatt négy hónapi fogházra ítélték. Vámosy az elmúlt év október 17-re behívót kapott az ügyészségre, hogy töltsen ki büntetését. Helyette azonban bátyja jelentkezett, aki ki is töltötte a büntetését. A csere most derült ki. Az önfeláldozó testvér kijelentette, hogy azért vállalta bátyja helyett a büntetés kiltöltését, mert az megnősült és abban az időben nászuton volt. Nászajándékot nem vehetett, s így akart „kedveskedni” bátyjának.

Magyar ember ma nem csinál pártpolitikát!

Deák Leó dr. főispán beszéde a Magyar Élet Pártja ujvidéki ülésén

Ujvidékről jelentik: A Magyar Élet Pártja ujvidéki szervezete értekezletet tartott, amelyen Deák Leó dr. főispán elnökölt. A főispánnal az ujvidéki vezetők megismertették a város kívánságait és kérték hogy adja meg az irányt a vezetőségnek, amelyen a jövőben haladnia kell. A főispán az értekezleten nagyhatású beszédet mondott. Ismertette a MÉP szerepét, majd rámutatott a kormány felelősségételjes munkájára.

— Azok, akik ma kritizálnak, mondotta beszéde során, inkább a hatalom átvételére törekcsenek, ez azonban nem jelenti azt, hogy jobbat és többet tudnának vagy akarnának produkálni.

Még nem tudjuk, hogy mily áldozatokat kíván

tólunk ez a háború és vigyáznunk kell arra, hogy a víz árja el ne sodorjon bennünket mint ezelőtt alig egy emberöltővel.

Magyar ember ma nem csinál pártpolitikát, hanem igyekszik a meglévő helyzetet legálább a háború tartamára megszilárdítani. Sokan vannak akik visszaélnék a háborús helyzettel s pártpolitikai téren igyekeznek a kormányzatnak nehézségeket támasztani. A Magyar Élet Pártja nem korteskedik, de a meglévő hivatást igyekszik megtartani.

További beszéde során a főispán a városal kapcsolatosan kijelentette, hogy annak legstürgebb ügyét haladéktalanul munkába veszi, hogy így is szolgálhasson a város polgárlanak.

Eredményes szociális tevékenységet fejt ki Baja

Dr. Aczél Gyulát választották meg belvárosi plébánossá

Baja város törvényhatósági bizottsága dr. Reök Andor főispán elnöklésével kedden délután tartotta évnegyedes közgyűlését a városháza nagy tanács-termében, amelyet ezúttal szinte zsufolásig megtöltöttek a bizottsági tagok és egyéb érdekeltek. A közgyűlés iránti szokatlanul nagy érdeklődést főleg a tárgysorozaton szereplő belvárosi plébánosválasztás váltotta ki, amit legjobban bizonyított az a körülmény is, hogy a karzat is megtelt érdeklődőkkel.

A polgármesteri megnyitó után dr. Reök Andor főispán meleg szavakkal emlékezett meg dr. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszteréről, Baja város országgyűlési képviselőjéről és díszpolgáráról, akinek a törvényhatósági bizottság kérésére legutóbb az egész város polgársága nevében legmelegebb szerencsekívánatait tolmácsolta. A miniszter a szeretetnek, megbecsülésnek ezt a megnyilatkozását ugyancsak meleg hangú levélben köszönte meg, amit a főispán ismertetett. Megemlékezett a március tizenötödiki megünnepeleséről, amelynek kapcsán a törvényhatósági bizottság tagjai után felhívással fordult a város gazdátársadalmához, ugyancsak az iparossághoz is, arra buzdítva mindenkit, hogy minden talpalatnyi földet munkáljanak meg mert a föld nemcsak egyéni tulajdon, hanem nemzeti vagyon is.

Ezután dr. Jaszilts Endre tb. tanácsnok ismertette a polgármesteri jelentést, amely kilezec gépiert oldalon foglalozzik kimerítően az elmúlt negyedév alatt végzett munkával és fontosabb eseményekkel. A jelentéshez dr. Nicolaus Béla ügyvéd és Krikovszky Vince bizottsági tag szólottak hozzá elismerésüknek adva kifejezést azért a dicséretes eredményért, amit a város vezetősége főleg a szociális kérdések megoldása terén ért el. A polgármester válaszában hangsúlyozta, hogy a sokgyermekes családok házépítési akciója révén kimutatható eredmény nagy részben dr. Knézy Lehel bizottsági tag érdeme, aki elsőnek vetette fel Baján ezt a gondolatot és így éppen Baja volt az első város az országban, amely a házépítési akciót megkezdte.

Dr. Horváth István főjegyző ismertette a káptalani helynök ama leiratát, amelyben arról értesíti a törvényhatósági bizottságot, hogy a megüresedett belvárosi plébánosi állásra dr. Aczél Gyula szilbereki plébánost, Pintér László dr. szabadkai intézeti igazgatót és Tóth Tivadar baracska plébánost jelölte. A főispán elrendelte a névszerinti titkos szavazást, amelynek eredményeképpen a közgyűlés abszolút többséggel

dr. Aczél Gyulát választotta meg belvárosi plébánossá.

Mi ujság Baján?

Virágh József 16 éves diák tornászás közben elesett és bal kézcsuklóját törte. A mentők kórházba szállították.

Hétfőn nagy részvét mellett temették el a. Kósa Károly nyug. járásbíró.

A belügyminiszter dr. Nyirati Zombor városi tisztii ügyészt tb. városi főügyésszé nevezte ki.

A honvédelmi miniszter Pápay Gézát, a népmozgalmi nyilvántartó hivatal vezetőjét mintaszertü és átlagon felüli munkásságáért dicséretben részesítette.

A polgármesteri jelentés szerint Baja elmúlt évi népmozgalmi az országos átlaghoz viszonyítva elég lónak mondható, annak ellenére, hogy a születések száma 430, az elhalalozások pedig 456 volt. Házas ságot 171 esetben kötöttek.

Baján az elmúlt évben összesen 24 családi házát épített a város a sokgyermekes családok részére, ebből már 16 házat be is népesítettek, míg a többi nyolc építését nyersanyaghiány miatt ideiglenesen féibe kellett szakítani, de ezek is rövidesen elkészülnek.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — UGYELETES VÁROSI ORVOS: Dr. Kuczsi János, Csihás Benő utca 12. Telefon: 96. — UGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Szent Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

MINISZTERTANÁCS. A MTI jelenti, hogy a kormány tagjai tegnap délután Kállay miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. Kállay miniszterelnök meleg szavakkal bucsuzott el Varga minisztertől, aki kivált a kormányból és méltatta közel négyéves munkájának eredményeit, majd szíves szavakkal üdvözölte Bornemisza iparügyi és dr. Zsindely kereskedelmi és közlekedési minisztereket, akik miniszteri minőségben most jelentek meg első ízben a minisztertanácsban. A két új miniszter köszönetet mondott az üdvözlésért, majd folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott a minisztertanács, amely a késő éjszakai órákban ért véget.

APRILIS 1-TŐL üzemanyag és gumihány miatt csak a következő autóbussz járatok indulnak a Vadászkürtől a vasútállomásra: 5.20, 8.15, 8.45, 11.00, 13.05, 14.20, 15.15, 16.00, 16.50, 20.00, 21.10, 22.40.

Ünnepélyesen nyitották meg a római magyar könyvkiállítást. Rómából jelentik: Rómában tegnap ünnepélyes külsőségek között nyitották meg a magyar könyvkiállítást. A megnyitó ünnepségen megjelent az olasz népművelési miniszter is, aki részletesen érdeklődött a kiállítás anyaga iránt és megelégedését fejezte ki a látottak felett. A magyar könyvkiállításnak az a célja, hogy bemutassa az örök város olvasóközönségének azokat a magyar könyveket, amelyek olasz fordításban is megjelentek, valamint azokat az olasz könyveket, amelyeket magyar fordításban is kiadtak. A kiállításon bemutatják az összes jelentősebb magyar írókat Mikszáthtól napjainkig és szemléltetően rávilágítanak a magyar irodalmi élet fejlődésére.

Népművelődési előadás Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: Sikertült népművelési előadás keretében Riedlinger Gyula községi jegyző az általános szociálpolitikai kérdésekről tartott előadást. A legközelebbi népművelési előadást április 2-án tartják meg.

Műsoros estet rendeztek Szabadkán a sebesült honvédek részére. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének szabadkai szervezete sikerült műsoros est keretében látta vendégül a sebesült honvédeket. Az esten megjelentek Szabadka város társadalmi életének vezetői és hatvan sebesült honvéd, akiket nagy lelkesedéssel ünnepeltek.

Uj vezetőséget választott a DMKSz adai szervezete. A DMKSz most tartotta közgyűlését, amelyen a központ részéről Radicevich Sándor jelent meg. A Hiszekegy elmondása után vitéz Rózsa Máté alelnök üdvözölte a megjelenteket és felolvasta az évi jelentéseket. A közgyűlésen új tisztikart is választottak. Elnök lett vitéz Rózsa Máté, alelnökök Buzogány Mátyás és Horváth Márton, titkár Szép Lajos, pénztárnok Nagy Sándor, számvizsgálók Sisicska Pál, Turján Ignác és Molnár János. A vezetőség megválasztása után Radicevich Sándor mondott hosszabb beszédet rámutatva a DMKSz munkásságának jelentőségére.

A »Beckereki menyecske« Bácsgyulafalván. Tudósítónk jelenti: A »Beckereki menyecske« című 3 felvonásos operettet a DMKSz rendezésében nagy sikerrel adták elő Bácsgyulafalván. Az operett óriási sikerrel szerepelt: Kollár Lajcsi, Rózsa Anuska, Bálint István, Bálint Istvánné, Gyurcsik László, Hatvani Mancika, Bakos András, Lábadi Piroška, Hajnal József, Grezsák Mancika, Kiss György, Szügyi József és Frank Imre. Az előadást Bálint István rendezte. A zene és táncszámokat Barta Lajos cigányzenekara kísérte. Az előadás tiszta jövőbelmét a honvédcsaládok felszégélyezésére fordították.

Nápolyban felrobbant egy lőszerraktár

72 halott, 1179 sebesült

Róma, március 31. (MTI) A Stefáni iroda jelenti, hogy március 28. Nápolyban felrobbant egy lőszerraktár. A szerencsétlenségnek 72 halál és 1179 sebesült áldo-

zata van polgári és katonai személyek közül. A halottak közül 7, a sebesültek közül pedig 31 német. A szerencsétlenség okának megállapítására vizsgálat folyik.

Szinyei-Merse miniszter Babelsbergben

Berlinből jelentik: A német fővárosban tartózkodó Szinyei-Merse Jenő vallás és közoktatásiügyi miniszter tegnap látogatást tett Babelsbergben, az UFA filmvárosában, ahol a filmgyár igazgatói fogadták. A miniszter megtekintette a filmgyárat és a készülő filmeket, majd visszatért Berlinbe. Megtekintette Berlin nevezetességeit és a légitámadá-

sok okozta károkat. A miniszter a nap folyamán megkoszorúztatta az Unter den Lindenen lévő Hósi Emlékművet. Weisäcker államtitkár ebédén látta vendégül a minisztert. Délután a magyar kultuszminiszter a tehnikai főiskolát látogatta meg, este pedig végignézte az Operaház előadását.

Deák főispán megtekintette az újvidéki Darányi telepet. Újvidékről jelentik: Deák Leó dr. főispán kedden, újvidéki tartózkodása alatt megtekintette a Darányi telepet. Ellátogatott a Magyar Olvasókörbe és a Gazdakörbe, ahol a vezetőknek legteljesebb elismerését fejezte ki a végzett magyar munkáért.

Mikor kell a házassági kölcsönt kérni. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az érdekeltek hatóságok és a sajtó is többször felhívta a házasságkötőket arra, hogy a házassági kölcsönt a házasság megkötése előtt kell kérni. Nagyon sokan mégis csak hónapokkal a házasság megkötése után folyamodnak a kölcsönért. Minthogy a jövőben az ilyen elkésztett kérelmek teljesítése még kivételesen sem lehetséges, az országos szociális felügyelőség újból felhívja a házasságkötőket, hogy kérelmüket saját érdekükben a házasságkötés tervbe vett időpontja előtt — lehetőleg hatvan nappal — terjesszék elő.

Dr. Steuer György ny. államtitkár április hó 4-én Kassán dr. Madarász István kassai püspök meghívására az Akció Katolika előadásainak sorozatában »A családvédelem vallási, nemzeti és szociális feladatai« cím alatt előadást tart.

Tűz Zentán. Urovecics Radomir ügyvéd Határvadász utcai házában tűz támadt. A tűzoltók idejében kivonultak és lokalizálták a tüzet. A kár 1500 pengő.

Amig 'On alszik.

a DARMOL dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert.

DARMOL

Két és fél vagon vetőmagburgonyát kap az újvidéki Darányi telep. Újvidékről jelentik: Deák Leó dr. főispán közbenjárására az újvidéki Darányi telepnek két és fél vagon vetőmagburgonyát utaltak ki. A burgonya részben már meg is érkezett Újvidékre. További mennyiség beszerzése is folyamatban van. A főispán intézkedése nagy örömet váltott ki a Darányi telep sokat szenvedett magyar lakosai között.

Leégett két ház Moholon. Moholról jelentik: A községben nagy tűz pusztított, amelyet játszódozó gyermekek idéztek elő. A gyermekek a fészerben fűzöcskét játszottak, a szalma tető lángra kapott és teljesen leégett Mátics Uros és Lukics Milán gazdálkodó háza.

Eredményesen dolgozik az óbecsei Vöröskereszt. Tudósítónk jelenti: A Magyar Vöröskereszt fiókjának évi rendes közgyűlését tartotta, amelyen Gyüre Károly főszolgabíró elnökölt. Az elnöki megnyitó után dr. Tóth Béla szolgabíró, titkár ismertette a fiókegyesület munkáját. Az elmúlt évben az újvidéki vöröskereszt kórház részére 15 ágyalapítványt tettek, ezenkívül Óbecsén 30 személyt befogadó lábadozót létesítettek. Az egyesület 2 jótékony célú műsoros estet rendezett. A közgyűlés keretében Berecz Gyula főjegyző indítványozta, hogy az összes óbecsei társadalmi egyesületek kériék fel, hogy mint tagok lépjenek a Vöröskereszt fiókegyesületébe. Indítványát elfogadták. Az újonnan létesített tisztviselőkre ügyvezető alelnököknek Berecz Gyula főjegyzőt, ügyvezető titkárnak Kiss Vince aljegyzőt, ügyvezető orvosnak dr. Sztrilich Lajos községi orvost, ügyésznék pedig dr. Horváth Béla ügyvédet választották meg. A Vöröskereszt légtalmi szakosztályának a megszervezésével dr. Sztrilich Lajos orvost bízták meg.

Felszabadulási ünnepség Zentán. A DMKSz zentai fiókjának kebelébe tartozó összes társadalmi egyesületek nagy fényvel akarják megünnepelni a város felszabadulásának évfordulóját április 12-én. A katolikus templom előtti téren táborimisést tartanak, majd utána ugyanott folyik le a társadalmi egyesületek ünnepi műsora.

Leleplezték Kosztolányi Dezső emléktábláját. A nemrég megalakult Kosztolányi Társaság emléktáblát készített, amelyet a költő szülőházán helyeztet el. Az emléktáblát március 31-én délelőtt 10 órakor leleplezték le ünnepélyes külsőségek között. Ezzel az ünnepséggel kapcsolatban a rádió sorozatos helyszíni közvetítéseket eszközölt a városban.

Simor Erzsébet Zentán. A Zentán szereplő Krémer színtársulat igazgatója ismét tanujelölt adta annak, hogy minden igyekezetével a színház kedvelő közönség igényeit és érdekeit szolgálja és egy estére szerződött a filmről már jól ismert színművésznő: Simor Erzsébet. A művésznő március 30-án lépett fel a zentai városi színházban.

Megnyit Újvidéken a nemzetvédelmi akadémia. Újvidékről jelentik: Szerdán délután megnyitott Újvidéken a nemzetvédelmi akadémia. A megnyitáson számos előkelőség vett részt.

Belejeződött Újvidéken a szabadegyetemi előadássorozat. Újvidékről jelentik: Kedden este belejeződött Újvidéken a szabadegyetemi előadás sorozat. Az utolsó előadást Urbányi János, a keleti akadémia tanára tartotta.

Jogtalanul felhasználta gabonáját, 500 pengő pénzbüntetésre ítélték. A zombori törvényszéken öt-száz pengő pénzbüntetésre ítélték dr. Bekényi Gyuláné apatini asszonyt, aki jogtalanul felhasználta gabonáját.

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ:

Családunk szégyene

Szöcs Gáspár középkori özevényember, nagyon mulatós természetű. Lánya Éva, ki komoly lány, vezeti a háztartást és kezeli azt a 100 dollárt, amit Klári nénitől kapnak Mexikóból. Ugyanis Klári néni Szöcs ifjúkori szerelme, ki mikor férjhez ment, megfogadta, hogy minden születendő gyermek után kap Szöcs 100 dollárt, Szöcs, aki nagyon mulatós, úgy segít a bajon, hogy mindig legyen elegendő pénze a mulatásra, Klári néninek azt hazudja, hogy két lánya van, Éva és Lili. Klári néni a pénzküldést pontosan be is tartja.

A baj akkor kezdődik, mikor Klári néni váratlanul megérkezik fiával Mexikóból. Szöcs egy táncosnőt kér meg arra, hogy játssa el Klári néni előtt Lili szerepét. Míg Éva, hogy apján segítsen, saját maga is vállalkozik apja tudta nélkül, Lili szerepére. Klári néni fiába szerelmes lesz, ki viszonzszereti.

Óriási bonyodalmak, a félreértések egész sorozata taszkítja a filmet. Klári néni megbotránkoskodik, mikor fia bevalija, hogy szereti Lilit, akit viszont Klári néni egy elszármított lányának tud. Klári néni végül is a boldog fiatalok kérésére kibékül Szöcs Gáspárral.

Csütörtöktől hétfőig vetíti a Turul Film-

Önkéntes takarékoság — győzelem

Ha egy nemzet háborús erőfeszítésre kényszerül, akkor mindig a legfontosabb feladat az, hogy a nemzet minden egyes tagja számára biztosítsuk a lehetségesen legteljesebb és legigazságosabb ellátást. Ez minden közösségi erőfeszítésnek első törvénye. Ha ugyanis egy közösségtől a legnagyobb erőfeszítés kifejtését várjuk, akkor szükséges az, hogy a közösség minden egyes tagja érezze a javak szétosztásának igazságosságát és ebben megnyugodva, egész lélekkel és meggyőződéssel csatlakozhassék a közös küzdelem céljához.

MINDAZOK AZ INTÉZKEDÉSEK,

amelyek a legutóbbi időkben felelős kormányzatunk részéről az anyagi erők minél igazságosabb szétosztása érdekében történtek, azt a célt szolgálják, hogy minden egyes magyar érezze a sorsát irányító tényezők teljes igazságosságra való törekvését, vagyis azt a szándékot, hogy ennek a nagy küzdelemnek valóságos értelme a teljes igazságosság és méltányosság kivívása.

A javak elosztásának és helyes felhasználásának ezt a törvényét azonban lehetetlen csupán törvényes intézkedésekkel vagy rendeletekkel szabályozni. Szükség van arra is, hogy ehhez a törekvéshez maga a társadalom is hozzájáruljon. A társadalom hozzájárulása ehhez az általános igazságossághoz egyetlen szóval fejezhető ki: takarékoság.

A TAKARÉKOSÁG JELENTI

ugyanis a társadalom különböző rétegeinek azt a megértését, amivel hozzájárulnak a közéleti intézkedések törvényszerű erejéhez. Ezt az elméleti igazságot egyetlen igen időszerű példával világíthatjuk meg. Mostanában minden európai ember megdöbbenéssel veszi tudomásul azt, hogy milyen rettenetes erőfelkészültséggel rohamozza a mi keresztény kulturánkat a keleti barbarizmus, a Szovjet.

Tudomásul kell vennünk, hogy a Szovjet urai erre a harcra 20 év óta tudatosan készültek fel és mai felkészültségüket csakis úgy értékelték el, hogy tömegeiket kényszerű takarékoságra szorították, vagyis erőhatalommal kényszerítették őket arra, hogy az élet bizonyos javairól lemondjanak és ennek a lemondásnak az erejével tudták kiépíteni igen jelentékeny hadi iparukat, ami őket ma a hadi erőfeszítésekre képessé teszi.

A keresztény európai kultúra mindenkor tiltakozott a hatalmi tényezők által az emberekre rákényszerített ilyen természetű takarékoság ellen, mert mindenkor azt hangsúlyozta, hogy a köz érdekében történő lemondásnak, áldozathozatalnak csak akkor van igazi értéke, ha az bizonyos mértékig önkéntesen történik.

EZÉRT VAN AZ,

hogy bár bizonyos kényszerítő intézkedéseket a mi államhatalmi tényezőink is kényszerültek meghozni, a nagyobb eredményt mégis a társadalom önkéntes áldozatkészségétől, a keresztényen értelmes emberek belátó magatartásától várjuk.

Ennek a lelki beállítottságnak jegyében történik most az, hogy a magyar társadalom különböző rétegeit a különböző anyagokkal való önkéntes takarékoskodásra szólítják fel, mert ha ennek az önkéntes takarékoskodásnak nem is lesz akkora eredménye, mintha azt csendő és rendőrszerűen vagy egyéb államhatalmi szervek kényszere erőszakolná ki, akkor is az önkéntesen és jószívvel, megértéssel és belátással,

egyéni okossággal és bölcsességgel összegyűjtött rongyokból melegebb ruhák szövődnek, a saját elhatározásból és önkéntesen szorgos kézségből összegyűjtött papírhulladékokból bizonyára emelkedettebb szellemű sajtótermékek szülnének majd és minden olyan fillérből, amit nem az adóhatóság présel ki, vagy egyéb szigorú közéleti intézkedés követel el a kereskedőtől.

Háborús gazdasági hírek

ANGLIÁBAN MINDEN HARMADIK IPARI MUNKÁS NŐ

(MN) Egy svájci lap londoni értesülése szerint Anglia a gyári munkában alkalmazott nők számát tovább akarja fokozni. Hivatalos helyről már bejelentették, hogy a legközelebbi hónapokban a hadiipar és a hadsereg számára új behívásokkal kell számolni, melynek során az iparban a nőkre ismét új feladatok hárulnak. Minthogy az angol munkaniszter közlése szerint Angliában minden harmadik munkás nő, vagyis a munkavállalásra hajlandók nők legnagyobb része már a háborús gazdaság szolgálatában áll, a női munkaslétszám emelésére különleges intézkedésekre van szükség. Ezek közé tartozik többek között a család-csoportokhoz beosztott háztartási kisegítőnek alkalmazásának és a félnapos munkának bevezetése.

TÖRÖKORSZÁGBAN MINDEN FÖLDMŰVEST KÖTELEZTEK BIZTOSÍTÁSRA

Ankarából jelentik: A kereskedelmi minisztérium törvényjavaslatot dolgozott ki a mezőgazdaságok kötelező biztosításáról. A tervezet szerint köteles az állami mezőgazdasági bank akár maga akár valamelyik biztosítótársaság közvetítésével minden törökországi földbirtokot biztosítani jég és árvíz ellen, ha pedig a minisztertanács hozzájárul, szárazság, tűzveszély és egyéb természeti csapás ellen is. Minden földművest köteleznek természetbe bejelentésre a banknál. A biztosított termés kárvésze esetén a termelőnek azonnal kifizetik a termés ellenértékének 80 százalékát. A nagyvonalú mezőgazdasági biztosítás lebonyolítása a földművelésügyi minisztériummal kidolgozandó végrehajtási utasítás szerint fog megtörténni.

MÁR A VADGESZTENYE IS EHETŐ!

Kopenhágából jelentik: Az utóbbi időben nyersanyaghiány miatt több dán margaringyár tért át különböző élelmiszerpótlékok gyártására. Az egyik gyár próbálkozni kezdett a vadgesztenye felhasználásával és sikerült is belőle marcipán-masszát készíteni, úgyhogy Kalundborgban 1942 október óta már ötven tonna vadgesztenyét fel is dolgoztak. A vadgesztenye-marcipán következő eljárással készült: A sós vízben áztatott vadgesztenyét meghámozva és felaprítva hatalmas tartályokba teszik, ahol alkohollal leöntik. Ezáltal a gesztenyéből pár nap alatt eltávolodik a keserű anyag, mire a masszát megszárazítják és máris viszik a csokoládégyárba, ahol a legfinomabb édesáru készül belőle. Az egyszerűnek látszó eljárás közelebbi műhelytitkait sajnos nem sikerült megtudni, de Dániához hasonlóan talán nemsokára mi is gyűjteni kezdjük a vadgesztenyét, hogy marcipánként lássuk viszont.

A MUNKAERŐK MOZGÓSÍTÁSA JAPÁNBAN

Tokióból jelentik, hogy a kormány egyik legutóbbi tanácskozásán elhatározta a munkaerőtartalékok totális mozgósítását Japánban is. A jövőben egyszerű polgári mozgósítási parancs alapján minden japán férfi és nő kivétel nélkül bevonható a hadigazdálkodás munkájába. Ezzel Japán csak a többi hadviselő államban már meglévő polgári mozgósítást követi. A legutolsó rendelkezésre álló adatok

hanem amely önkéntesen és okos belátás alapján kerül a takarékbába, összehasonlíthatatlanul nagyobb áldás származik a közösségre, mintha ezeket az értékeket törvényes kényszerítő erővel gyűjtötték volna össze.

A MAGYAR EMBER

természete szerint mindig meg tudta becsülni azt, ha nem kényszerítik valamilyen cselekedetre, hanem önkéntes elhatározásból kéri tőle a cselekedetet.

Ezt kell most éreznünk valamennyiünknek, amikor magyar közösségünk sorsának felelős intézői és vezetői arra szólítanak fel bennünket, hogy a magyar jövő érdekében önkéntes elhatározással takarékoskodjunk a legkülönbözőbb anyagokkal éppen úgy, mint pénzünkkel, vagy saját erőnkkel, időbeosztásunkkal. Ez az egyetemes és általános takarékoskodás, aminek feltételül önkéntesnek és kényszermentesnek kell lennie, olyan eredményeket hozhat, amelyek a lamennyiünk számára biztosíthatják a mindnyájunk által óhajtott és kívánt szebb és boldogabb magyar jövőt. Vágyaink beteljesülését azonban a sors csak úgy adja meg, ha megfelelő önfeláldozással járulunk hozzá valórávalásához...

szerint egyébként az egyes országok lakossága következő arányban vállalt munkát: Minden 100 személy közül Japánban 46, Angliában 47,2, Németországban 49,5 és a Szovjetunióban 58,1 személynek volt valamilyen foglalkozása. A háború megindulása óta természetesen úgy barátnál mint ellenségnél jelentősen megváltozott ez az arányszám, hiszen a polgári mozgósítás egyik feltétele a végső győzelemnek.

CHURCHILL NYILATKOZATA A SZOVJETOROSZ GYÓGYSZERHIÁNYRÓL

(Stockholm). Mint ismeretes, Churchill látja el az úgynevezett »Oroszországi Segélyalap» legfelső ügyvitelét. A miniszterelnök napokban megtett beszámolójából kitűnik, hogy a szovjetországi gyógyszeripar egyáltalán nem tudja fedezni a Szovjetunió jelenlegi szükségletét. A »Times» szerint Churchill kijelentette, hogy az Alapból eddig 3.000 tonna különböző árut küldtek Szovjetországnak. Moszkva sürgető kérelmére ebből 150 tonna volt gyógyszer az orosz Vöröskereszt részére, ezenkívül eljuttattak 150.000 orvosi műszert és 96 röntgenkészüléket is. »Az általunk nyújtott segítség azonban a szükségletek tengerének csak néhány cseppjével ér fel! A Vöröskereszt és a Szt. János-szervezet pár hónappal ezelőtt Oroszországba küldte Sir Arthur Parsons orvostudományi szaktekintélyt annak megállapítására, hogy mire van a Szovjetnek pontosan szüksége? A legsürgősebb igénylések olyan jegyzékével tért vissza, amit egyszerűen gigaszínnek kell neveznem! Így szól Churchill, majd azzal folytatta, hogy az »Oroszországi Segélyalap» részére adott 2,25 milliárd font sajnos nem elegendő a rendelkezések kifizetésére és a megbízott vállalatoknak általában 6 hónapi szállítási időre van szükségük.

ARGENTINA HUSGONDJAI

Argentínában egyre többen ellenzik újabban az Angliába irányuló husszállítmányok folytatását. Amíg ugyanis a megakott hajók állandóan utban vannak a szigetország felé, az árban még mindig nem lehetett megegyezni Angliával, mert London Argentínának csupán negyed részét akarja annak az árnak fizetni, amit az északamerikai husért minden szó nélkül megfizet. Sőt mi több, amit most vásárol az egyelőre hitelbe megy, amit majd a háború után egyenlítenek ki. Buenos-Airesben mértékadó körök keserűen jegyezték meg, hogy úgy látszik Anglia azt hiszi, minden engedelmeyt kipróbálhat most Argentínából, midőn a rengeteg argentin husmennyiség átvételére az angolokon kívül senki más nem jöhet számításba.

DÉLAMERIKAI DOHÁNYT SZIVNAK EZENTUL A SPANYOLOK

Buenos-Airesi jelentés szerint a spanyol követés és az Argentinai Dohányintézet kereskedelmi egyezményt írtak alá, amelynek értelmében Spanyolország 3.500.000 kg. argentin dohányt vásárol. Az árakat 10 kilogramonként 3-3½ pezóban állapították meg. A spanyol ajánlat rendkívül előnyös a délamerikai dohánytermelőkre nézve, akik eddig átlag 1½-2 pezót kaptak 10 dg dohányért.

Képek a háborúból

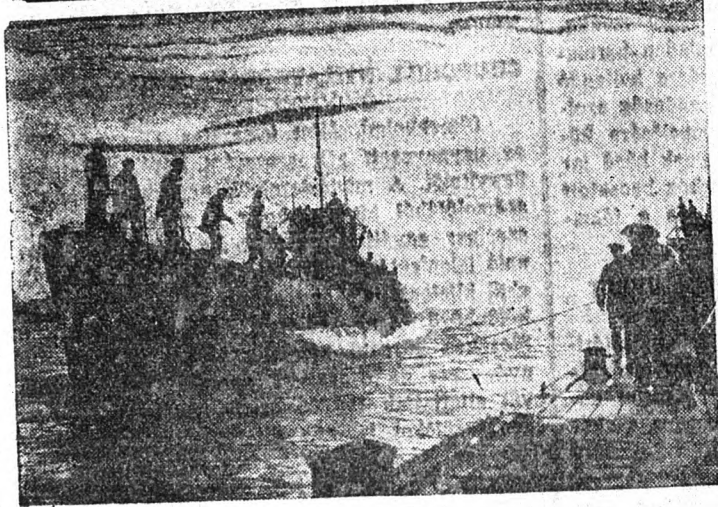
A Csatorna partját német nehéz ágyúk őrzik. A tüzérségi állásokat hatalmas hálókkaal álcázzák és így az ellenséges légi figyelők nem tudják helyüket pontosan megállapítani. Képünk egy ilyen álcázott német ütegállást mutat be a Csatorna partján.

Alatta lévő képünk egy támaszpontjára visszatért tengeralattjáróról készült. A tengeralattjáró hosszú és győzedelmes harcai után visszatért támaszpontjára, ahol üzemanyagot vesz fel.

Jobb oldalon: A keleti fronton fehér köpenyben kezelik az ágyút, hogy semmi célpontot ne szolgáltatásnak az ellenségnek.

Alatta: A tüzérségi megfigyelő az első vonalban. Innen irányítja az ágyúk tüzét és minden ellenséges támadásnak elejét veszi pontos megfigyelésével.

Alatta: A sítapás járó harcba keveredik az ellenséggel. Kis cseri és mellett állítja le a golyószórót, amelynek tüze hatásos és eredményes.

Valaki kopog az ablakon

A PSZÁK...
47

Jack lehorgasztotta a fejét. Cicelynek úgy tűnt fel, mintha nem ellenkezne már annyira. Talán csakugyan idegesség, muló szeszély volt, ami elűzte onnan.

— Csak egy hónapot még! — mondta most Jack rekedten. — Akkor aztán... ha kell... menjünk. Hátha történik addig valami... talán Vernontól kapok levelet. Ne kívánd tőlem, hogy most azonnal határozzak...

Cicely engedett. Nem értette ezt a csökönységet, de inkább az ujjait vágatta volna le, mint hogy gyötörje Jacket.

Nem is egy, de két hónapot vártak még. Jack reménye azonban nem teljesült. A második hónap végén aztán Cicely eléje tette a számlákat és akármennyire fájt is a szive, megmondta, hogy nincs más választásuk: azonnal utazniuk kell. Ugy takarékoskodott, hogy még a farm háziasszonya is megcsodálta, aki pedig skót asszony léte, ugyancsak értett hozzá. Így aztán annyit tudott félretenni, hogy ezt a hetet még kibírják valahogy és hazautazhassanak, néhány fillérrel a zsebükben. Előre tudta Cicely, hogy egy ideig hitelre kell majd élniük, de ismerős helyen ez nem olyan nehéz dolog.

Jack nyugodtabban fogadta a dolgot, mint ahogyan Cicely várta.

— Igazad van, édesem — mondta halkán. — Nincs más mód: vissza kell mennünk.

XXVI. FEJEZET.

OTTHON.

Cicely boldog volt, hogy visszajöhetett Friar's Asheba. És Mrs. Brooks, hosszú hathónapi egyedüllét után, azt sem tudta, mit csináljon örömeiben, mikor meglátta. Szinte a butorok is mosolyogtak a az egész ház derültebb, barátságosabb lett mindjárt, amint Cicely rendezkedett benne.

Bizton remélte, hogy ha hazajönnek, Jack idegessége el fog mulni s elmúlik az a titokzatos és érthetetlen irtózás is a régi ház iránt. Reménye valóra vált: Jack már két nap mulva egészen olyan volt, mint régen. Új erővel fogott munkához, az ambíciója és életkedve visszatért.

De, különös. Most Cicely érezte úgy, mintha valami teher lenne a lelkén. Megmagyarázhatatlan nyugtalanság kinozta. De ezt csak olyankor érezte, ha egyedül maradt.

Észrevette azt is, hogy valami különös változás történt a falusiak viselkedésében iránta. Nem voltak ugyan barátságatlanok hozzá, de valami furcsa kíváncsiságot és egyúttal tartózkodást vett észre náluk. Azt is észrevette, mintha összesugnának a háta mögött. Vagy, mintha sajnálkoznának tekintenének reá. Ez bosszantotta.

Mrs. Brooks is szótlan, el-eltűnődő, szinte mogorva lett az utóbbi időben. Cicely nem tudta elképzelni, mi a baja. Egyszer aztán, mikor egyedül maradtak, megkérdezte tőle:

— Mrs. Brooks, nem tudja, mi bajuk velem az embereknek?

— Oh, hazugságok, hazugságok! — mondta Mrs. Brooks gyorsan.

— Micsoda hazugságok? — csodálkozott Cicely.

Mrs. Brooks dadogni és hebegni kezdett, valami munkát keresett és azon szöszmötölt egy darabig, aztán arról beszélt, hogy minden faluban vannak pletykák. De Cicely a szavába vágott.

(Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Egy „Hohner” tangóharmonika és háztartási cikkek eladók. Arany gerenda utca 20. sz. a-3276-f

20 hold prima szőlő Kelebián eladó. Cím: Hanák Imre. Kelebia. a-3278-f

Forgács eladó fűrészporkálvha fűtéséhez alkalmas. Langbein asztalos. Arany János u. 42. a-3280

Eladók különféle bu torok, valamint egy varrógép. Megtekinthető: Arany János utca 30. a-3279-f

SUTÓTANONCNAK, legalább 6 elemű vésett iónházból való fiú felveszek. Feltételek megegyezés szerint. Wellenreiter Pál sütőmester. Zombor a-3234-f

2 sparherdt, előszobafal, fahordók, dézsa, 16 kötetes „Magyar lexikon”, asztalok és sok más eladó. Kalán ucca 6. a-3271-f

Gál József evangélikonfonda egy inast keres azonnali belépésre. Csihás Benő ucca 14. a-3275-f